

ASK i hverdagen

Praktisk støtte til kommunikation
i skole, frikvarter og SFO

Adgang

Læg mærke til

Modellér

Vent

Svar

Udvid

Én situation. Ét konkret fokus. Meningsfuld kommunikation.

Udviklet under faglig ledelse af Helena Højgaard, audiologopæd, ASK-specialist og konsulent med 20 års erfaring inden for ASK.

8 sider / Partnerkort / Udfyldelig plan / 6 symboler

ASK på ét minut

Få en kollega, der kender eleven, til at vise dig, hvordan elevens ASK-løsning bruges, og hvilken støtte eleven har brug for. Gør det, før I går i gang.

Adgang

Placér ASK-løsningen, så eleven kan se og bruge den. Tjek siddestilling, betjening og eventuel strøm. Hav reserveløsningen klar, og bevar adgangen hele dagen.

Læg mærke til

Følg elevens opmærksomhed. Opdag beskeder i alle kommunikationsformer. Beskriv det, du ser, uden at fastslå betydningen.

Modellér

Sig noget, der passer til situationen, og vis nøgleord på ASK-løsningen. Lad eleven opleve, hvordan du kommunikerer.

Vent

Hold en rolig pause. Nogle har brug for meget længere tid. Fyld ikke enhver stilhed med en ny opfordring.

Svar

Handl på beskeden. Acceptér et tydeligt blik, tegn, en lyd eller et talt ord uden at bede om det igen på ASK-løsningen.

Udvid

Tilføj lidt mere betydning, når det passer. "Bil" kan blive til "Hurtig bil". Bevar elevens mening, og gå videre.

Kommunikation er ikke en test. Ingen tvungen gentagelse eller krav om øjenkontakt. ASK-løsningen må ikke fjernes som konsekvens. Respektér et nej.

Elevens ASK-løsning og reserve / Betjening / Kendt stopsignal

Mellemmåltid og frokost

En elev rækker ud efter sin kop under et fælles måltid.

Før I begynder

Placér ASK-løsningen, så eleven kan bruge den uden at blive forstyrret i at spise. Følg elevens aftaler om mad og drikke. Find DRIKKE, MERE, KAN LIDE, HJÆLP og FÆRDIG.

Situation	Det kan du sige	Vis på ASK-løsningen	Det kan du gøre
Eleven rækker ud	"Din drik. Her er den."	DRIKKE	Giv drikken, når beskeden er tydelig.
En fælles kommentar	"Min er sprød."	SPRØD / KAN LIDE	Kommentér uden at kræve et svar.
Eleven stopper	"Færdig. Jeg flytter den."	FÆRDIG	Respektér stopsignalet; afklar, hvis du er i tvivl.

Svar på beskeden

Eleven bruger tegnet MERE. Svar på tegnet, og tilbyd det, der er til rådighed. Du kan modellere MERE + DRIKKE imens. Hold ikke drikken tilbage for at få en længere ytring.

Bevar valg og tryghed

Begræns aldrig mad eller drikke for at skabe kommunikation. Hvis noget ikke kan tilbydes, forklar kort og giv reelle alternativer inden for elevens aftaler.

Næste gang: Gav du også plads til en mening eller en social kommentar?

De seks partnerhandlinger

Print enkeltsidet, og klip langs de runde kanter. Elevens egen ASK-løsning skal være tilgængelig uafhængigt af kortene.

01 Adgang

Tjek position, rækkevidde, strøm og den aftalte betjening.

Prøv: "Her er din ASK-løsning."

Husk: Til stede betyder ikke altid tilgængelig.

02 Læg mærke til

Se og lyt, før du vælger din besked.

Prøv: "Du skubbede bogen væk."

Husk: En mulig betydning skal afklares.

03 Modellér

Sig noget om det, I oplever sammen, og vis nøgleord på ASK-løsningen.

Prøv: "Den er stor." Modellér STOR.

Husk: Eleven skal ikke kopiere dig.

De seks partnerhandlinger - fortsat

Print enkeltsidet, og klip langs de runde kanter. Elevens egen ASK-løsning skal være tilgængelig uafhængigt af kortene.

04 Vent

Hold pause uden at gentage eller tilføje opfordringer.

Prøv: Giv plads til en rolig, stille tur.

Husk: Giv længere tid, når en besked er på vej.

05 Svar

Handl på beskeden, uanset hvordan den udtrykkes.

Prøv: "Nej tak. Jeg flytter den."

Husk: En tydelig besked skal ikke gentages på ASK-løsningen.

06 Udvid

Tilbyd lidt mere sprog med samme betydning.

Prøv: "Bil" kan blive til "Hurtig bil".

Husk: Udvid frem for at rette.

Planlæg én hverdagssituation

Tag udgangspunkt i samspillet og elevens interesser. De ord, du forbereder, er eksempler til modellering. De må ikke begrænse elevens tilgængelige ordforråd.

Situation / Elevens initialer / Voksen / Dato

Det, der gør situationen interessant eller nyttig for eleven

Hvor og hvordan ASK-løsningen er tilgængelig / Reserveløsning

To eller tre beskeder, jeg kan modellere / Hvor ordene findes

Mit naturlige talte eksempel / Ord eller ytring, jeg vil modellere

Sådan giver jeg tid uden at gentage opfordringer

Andre kommunikationsformer, jeg kan bemærke / Afklaring af usikker betydning

Sådan svarer jeg på et nej, noget andet eller intet svar

Det vil jeg gøre næste gang / Hvem følger op og hvornår

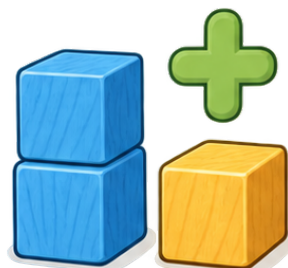
Eksempel: Ved musik siger jeg "Den her kan jeg lide" og modellerer KAN LIDE. Jeg holder pause og accepterer blik, bevægelse, tale, ASK eller ingen tur. Ved et stopsignal stopper jeg den valgfrie musikaktivitet.

Seks symboler at prøve

Vælg relevante kort sammen med eleven. Dette er enkeltkort til at afprøve, ikke et fuldt ordforråd eller en færdig kommunikationstavle.

Hjælp

Mere

Stop

Vand

Glad

Ro

Elevens egen ASK-løsning skal stadig være tilgængelig. Vis ordenes betydning i naturlige situationer, og svar på alle kommunikationsformer.

Prøv én situation i dag

Du behøver ikke ændre hele skoledagen på én gang. Begynd med én situation og én måde at støtte kommunikationen på.

1 Læs og vælg

Læs ASK på ét minut på side 2. Prøv eksemplet fra et måltid på side 3, eller vælg en lignende hverdagssituation.

2 Forbered og brug

Klip partnerkortene på side 4-5 ud. Udfyld planen på side 6 i en PDF-læser, eller print og skriv i hånden. Planen har ni udfyldelige felter.

3 Tal sammen bagefter

Hvad gjorde du, som hjalp? Hvad ville eleven gerne sige? Hvilken barriere skal ændres? Der er intet krav om et bestemt antal valg på ASK-løsningen.

Om prøven og den fulde pakke

Prøven består af otte sider. Den fulde danske pakke indeholder en 46-siders guide, 18 partnerkort, syv planlægningsark og 44 symboler i farve. Find titlen "Voxia - ASK i hverdagen", når den er udgivet.

Om Voxia

Helena Højgaard er uddannet audiologopæd, ASK-specialist og konsulent med 20 års ASK-erfaring.

Print og brug

A4, faktisk størrelse / 100 %, enkeltsidet. Afprøv én side før et større print. Kortene supplerer elevens kendte ASK-løsning. En farvelagt illustration er ikke automatisk et egnet symbol for enhver elev.

Kommunikation er ikke en test. Svar på alle kommunikationsformer, respektér et nej, og udvid frem for at rette.